

Yngre lantbrukare kan tänka sig flytta

December 2025

Delresultat av enkätundersökning bland Sveriges lantbrukare

Landja Marknadsanalys på uppdrag av Landshypotek Bank

Fler yngre lantbrukare öppna för att flytta – drygt tre gånger så många som snittet

Enkäten som Landshypotek Bank har låtit göra bland Sveriges lantbrukare visar att 10 procent av lantbrukarna som är 40 år eller yngre kan tänka sig att flytta sin verksamhet till en annan del av landet. Det är drygt tre gånger så många som bland lantbrukarna i stort, där andelen är 3 procent.

Vad betyder det?

Resultatet pekar på att yngre lantbrukare är mer flexibla än äldre – och att det finns både utmaningar och möjligheter att ta vara på.

Utmaningen

I vissa delar av landet är det svårt att få tag på mark, vilket också återspeglas i högre priser. Lantbrukarna själva pekar ut markbristen som ett av de största hindren för att öka produktionen – och trösklarna är särskilt höga för yngre. För att hitta en gård som passar dina förutsättningar och den verksamhet som du vill bedriva kan du därför behöva vidga din sökradie och leta utanför din region.

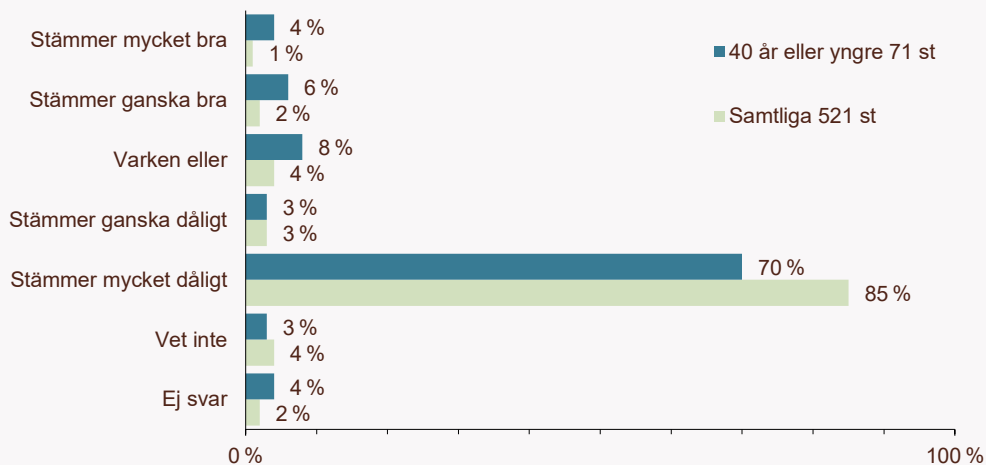
Möjligheten

Om fler unga väljer att etablera sig där det finns större möjlighet att få tag på mark, kan det bidra till växande lantbruk och levande landsbygder i hela landet. Samtidigt kan en bredare geografisk spridning av Sveriges livsmedelsproduktion stärka både regional utveckling och en mer robust nationell livsmedelsförsörjning.

Var tionde yngre lantbrukare kan tänka sig att flytta sitt företagande till en annan del av landet

Fråga: Jag kan tänka mig att flytta mitt företagande till en annan del av landet.

Varför är frågan viktig?

Generationsskiftet är en av de största utmaningarna för svenskt lantbruk.

En tredjedel av Sveriges lantbrukare är i pensionsåldern, och allt fler väljer att avveckla istället för att skifta sina lantbruk. Samtidigt drömmer många unga om att ta över och driva ett lantbruksföretag. För att det ska bli möjligt krävs samsyn mellan generationer, tid, enklare regelverk och inte minst kapital – men också en öppenhet för nya lösningar.

Geografisk rörlighet inom lantbruket är en aspekt som sällan diskuteras i Sverige.

Skillnaden i flyttvilja mellan yngre och äldre lantbrukare kan påverka hur generationsskiftet sker och hur vi säkerställer ett livskraftigt lantbruk över större delar av landet. Det här är en fråga som inte bara är intressant att följa över tid – utan som också behöver börja diskuteras nu.

” Det behövs fler vägar in i lantbruket.

Det behövs fler vägar in i lantbruket. Diskussionen om ägarskiften handlar ofta om att ta över gården – vilket många är naturligt och fullt begripligt – men vi behöver också vara öppna för ett bredare perspektiv. Sverige är stort och priserna på jordbruksmark varierar. Ibland kan det vara lättare att hitta en gård som är mer anpassad för dina förutsättningar i en annan del av landet.

Även om det, totalt sett, är en relativt liten andel som kan tänka sig att flytta är det intressant att yngre lantbrukare är tre gånger mer öppna för det än genomsnittet. Bristen på mark och höga priser är stora hinder för att växa och starta eget. Om fler unga är beredda att flytta dit marken är billigare kan det på sikt bidra till växande lantbruk och levande landsbygder i hela landet

Stefan Malmström

Affärschef, jord- och skogsbruksfinansiering på Landshypotek Bank

Undersökningen

Undersökningen är gjord på uppdrag av Landshypotek Bank, inom ramen för Sveriges Lantbruk/Landja, en postal enkät utskickad till 1 000 lantbruksföretagare.

Mätningen Sveriges Lantbruk är representativ för alla svenska lantbruksföretagare med över 10 hektar åker våren 2025. Svar från 521 företagare ingår i redovisningen.

Teknisk information: Svarsfrekvens

Bortfallsredovisning – våren 2025

Bruttourval (antal utsända) 1000

Utgått ur populationen

- Lantbruket nedlagt, sålt, utarrenderat 104
- Lantbrukaren avliden, svårt sjuk osv 30

Nettourval (antal som tillhör populationen) 866

- Bortfall (vägrare, ej inkommit formulär mm) 345

Godkända formulär 521

Svarsfrekvens (godkända formulär/nettourval) 60%

Tider för fältarbetet

Utsändning av formulär 4 mars

Avbrutit fältarbetet 26 april

